

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
PROGRAM TANITIMI

COĞRAFYA ANABİLİM DALI

PROGRAM ADI: Coğrafya

BAĞLI OLDUĞU ANABİLİM DALI: Coğrafya

PROGRAM TÜRÜ/DÜZEYİ: **Doktora**

- **GENEL BİLGİLER:**

T.C. Afyon Kocatepe Üniversitesi bünyesinde doktora düzeyinde eğitim ve öğretim faaliyetini sürdüren Coğrafya Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde 2006 yılında kurulmuştur. Coğrafya Doktora Programını başarıyla tamamlayan öğrenciler, Coğrafya alanında doktora derecesi (PhD) almaya hak kazanmaktadır. Programda kadrolu olarak görev yapan iki (2) Profesör Doktor, iki (2) Doçent Doktor, dört (4) Doktor Öğretim Üyesi ve iki (2) Araştırma Görevlisi olmak üzere on (10) öğretim elemanı bulunmaktadır.

- **PROGRAMIN MİSYONU:**

Coğrafya alanında sürdürülebilirlik anlayışını önceleyen, değişime ve gelişime açık, ahlaki ve etik ilkelere bağlı, toplumsal duyarlılık ve sorumluluk sahibi, sorun çözme yeteneği gelişmiş, nitelikli coğrafyacı ve coğrafya alanı ile ilgili problemleri tespit edip, alternatif çözümler üretebilen ve çok yönlü bir bakış açısıyla savunabilen akademisyen adayları ve coğrafya eğitiminin sahip olduğu konumu iyileştirecek yeniliğe açık adayları yetiştirmek.

- **PROGRAMIN VİZYONU:**

Eğitim ve öğretim kalitesini sürekli geliştiren, sürdürülebilirlik felsefesini benimseyen, yetiştirdiği bireyler ve gerçekleştirdiği bilimsel çalışmalar ile coğrafya alanında gelişime katkı sağlayan, kurumun itibarını ulusal ve uluslararası alanda ön plana taşıyabilecek bir anabilim dalı olmaktır.

- **KAZANILAN DERECE**

Programı başarıyla tamamlayan mezunlara alanında **doktora diploması** verilir.

- **KABUL VE KAYIT KOŞULLARI**

Programa öğrenci başvuru ve kabulünde, [Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin](#) “Lisansüstü programlara başvuru esasları” ve “Lisansüstü programlara öğrenci kabulü” maddeleri uyarınca yapılmaktadır. Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğine göre Sosyal Bilimler Enstitüsünün tezli yüksek lisans programlarına başvurularda; ALES puanı, lisans mezuniyet notu ve bilimsel değerlendirme sınavı sonuçlarının hangi oranlarda programa giriş için başarı sıralamasında kullanılacağı söz konusu yönetmeliğin ilgili maddelerinde belirtilmiştir. İlgili yönetmeliğe

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/01/20220109-1.htm> web adresinden ulaşılması mümkündür.

• YETERLİLİK KOŞULLARI VE KURALLARI

Doktora programlarını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç öğrencinin kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup, azami tamamlama süresi ise on iki yarıyıldır. Doktora programı için gerekli kredili dersleri ve seminer dersini başarıyla tamamlamanın azami süresi ise dört yarıyıldır. Bütünleşik doktora programlarını tamamlama süresi on yarıyıl olup, azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır. Bütünleşik doktora programına başvurmuş öğrencilerin gerekli kredili dersleri ve seminer dersini başarıyla tamamlamanın azami süresi altı yarıyıldır. Doktora programında, öğrencinin başarılı sayılabilmesi için, aldığı tüm derslerden CB veya bunun üzerinde bir not alması ve seminer, uzmanlık alan, tez hazırlık çalışması ve tez çalışması derslerinden YT (yeterli) notu alması gerekir. Bütünleşik doktora programına kabul edilmiş ve en az yedi dersini başarı ile tamamlamış bir öğrenci varsa ilgili programın tezli yüksek lisans programına, bu Yönetmelikte belirlenen şartları sağlaması kaydıyla EABD kurulunun önerisi ve EYK kararıyla geçiş yapılabilir. Doktora yeterlik sınavlarında başarılı olan öğrenciler, kayıt yaptırarak tez önerisi kabul edildikten sonra en az üç yarıyıl süre kullanmaları, üç kez TİK'e girmeleri ve doktora kayıt tarihinden sonra olmak üzere, AHCI, SCI, SCI-EXPANDED, SSCI veri tabanları/endeksleri tarafından taranan dergilerden birinde tez konuları veya alanları ile ilgili; danışmanın da ortak yazar olarak yer aldığı en az bir makalesinin yayımlanması veya yayıma kabul edilmesi (DOI numarası alınması) koşulu ile yedinci yarıyılın; bütünleşik doktora programında ise dokuzuncu yarıyılın sonunda tez savunma sınavına girebilirler. Bu durumdaki öğrenci, tez savunması için istenen belgelerle birlikte erken mezuniyet için yayın şartına ilişkin EYK tarafından belirlenen kanıtlayıcı belgeleri de Enstitüye sunmakla yükümlüdür. Öğrencinin tez savunmasında başarılı olması halinde, söz konusu makale EYK kararı ile öğrencinin sekizinci yarıyıl alacağı uzmanlık alan dersi ve tez çalışması derslerinin yerine sayılır.

• PROGRAMIN EĞİTİM AMAÇLARI:

PEA1: Coğrafya alanının gelişimine katkı sağlayan ve yön veren ulusal ve uluslararası saygın eğitim kurumlarına araştırmacı yetiştirmek.

PEA2: Akademik gelişimlerine devam ederek üniversitelerin ilgili bölümlerinde öğretim üyesi adayı yetiştirmek. Ayrıca T.C. Milli Eğitim Bakanlığı başta olmak üzere diğer kamu kurumlarında görev alabilecek mezunlar yetiştirmek.

PEA3: Coğrafya alanında araştırma yapan Coğrafi Bilgi Sistemleri kullanan şirketler başta olmak üzere özel şirketlerde görev alan mezunlar yetiştirmek.

• EĞİTİM PLANI (MÜFREDAT) VE EĞİTİM PLANININ İÇERİĞİ:

Coğrafya Anabilim Dalı Doktora programı müfredatı, öğrencinin meslek kariyerine veya aynı disiplinde eğitimini sürdürmesine olanak sağlayacak şekilde hazırlanmıştır. Müfredatta yer alan her bir ders program çıktılarını destekleyecek nitelikte hazırlanmıştır. Coğrafya Anabilim Dalı Doktora Programı müfredatında yer alan derslere <https://sosbil.aku.edu.tr/anabilim-anasanat-dali-program-mufredatlari/> adresinden ulaşılabilir. Program, akademik kariyer yapmayı isteyen öğrencilere yüksek lisans düzeyinde aldıkları eğitimi bir üst düzeye taşıyabilecekleri bir platform sağlamaktadır. Coğrafya Anabilim Dalı Doktora Programının müfredatı paydaş görüşleri doğrultusunda çağın gereksinimlerini karşılayacak şekilde düzenli olarak güncellenmekte ve yeniden düzenlenen ders programı ve ders içerikleri ile programa devam

eden öğrencilerin coğrafya alanında donanımlı hale gelmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, Coğrafya Anabilim Dalı Doktora Programı için eğitim planı, Anabilim Dalı Başkanı ve öğretim üyelerinden oluşan Anabilim Dalı Kurulu tarafından sürekli olarak incelenmektedir ve eğitim planında yer alan derslerin içerik, değerlendirme, öğrenim çıktıları, ders planı vb. bilgilerinin standart bir şekilde sunumu ve uygulama birliği için her derse ait ders planı Bologna Bilgi Paketine tanımlanmaktadır. Eğitim planında yer alan tüm derslere ait bilgiler dönem başında bu sistem yardımı ile güncellenmektedir. Ayrıca Coğrafya Anabilim Dalı Doktora Programı ders içeriklerini paylaşma, duyurular vb. için enstitü web sayfası ve AKÜ OBS ders yönetim sistemi kullanılmaktadır.

• ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Öğrencilerin derslerdeki başarıları, Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) ve Afyon Kocatepe Üniversitesi Bologna Bilgi Paketindeki içerik ve süreçlere uygun olarak sınav, ödev, sunum ve proje ödevleri gibi araçlarla ölçülmektedir. Bu doğrultuda Başarı ölçme ve değerlendirme yöntemleri, [Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği](#) esaslarına göre değerlendirilmektedir. Öğrencilerin derslerdeki başarıları, Afyon Kocatepe Üniversitesi Bologna Bilgi Paketindeki içerik ve süreçlere uygun olarak sınav, ödev, sunum ve proje ödevleri gibi araçlarla ölçülmektedir. Öğrencilerin derslerdeki başarılarının değerlendirilmesinde hangi araçların kullanılacağı ve ağırlıklarının ne kadar olacağı, dersi verecek öğretim elemanı tarafından her yarıyıl başında sistemde tanımlanarak ve/veya dönem başında öğrenciye öğretim elemanı tarafından duyurularak ilan edilmektedir. İlgili ders için öğrencilerin sorumlu olacakları ara sınav, ödevler, projeler, sunumlar, dönem sonu sınavı gibi yöntem/araçlar ve başarı oranlarına etkileri tanımlanmaktadır. Öğrencilere verilen ödevler, projeler ve sunumlar ders başarı değerlendirmesinde ara sınav ve dönem sonu sınav notlarına yansıtılmaktadır. Yarıyıl içerisinde yapılması gereken tüm sınavların programları önce taslak olarak hazırlanmakta, öğrencilerden ve öğretim elemanlarından gelen geribildirimler doğrultusunda son halini almakta Enstitü Yönetim Kurulu onayını aldıktan sonra kesinleşmekte ve herkese duyurulmaktadır. Öğrencinin başarısı, yarıyıl başında tanımlanmış olan başarı değerlendirme araçlarında aldığı notların belirtilen oranlar dâhilinde hesaplanması ile elde edilmektedir. Yarıyıl sonunda öğrencilerin 100 üzerinden elde ettikleri notlar, genel başarı düzeyi de göz önüne alınarak, harf notuna dönüştürülmekte ve dörtlük sistemdeki karşılıkları hesaplanmaktadır. Bu doğrultuda, Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nde tanımlanan harf aralıkları şu şekildedir.

Başarı Notu	AA	BA	BB	CB	CC	DC	FF ve DZ
Katsayısı	4,00	3,50	3,00	2,50	2,00	1,50	0,00
100'lük Sistemdeki Karşılığı	90-100	85-89	75-84	70-74	60-69	50-59	49 ve altı

Diğer harf notları şunlardır:

- YT (yeterli): Not ortalamalarına katılmayan ders, seminer, uzmanlık alan dersi, proje, tez çalışmaları ve benzeri çalışmalarda başarılı olduğunu gösterir.
- YZ (yetersiz): Not ortalamalarına katılmayan ders, seminer, uzmanlık alan dersi, proje, tez çalışmaları gibi çalışmalarda başarısız olduğunu gösterir.
- DZ (devamsız): Kredili derslerde devam koşulunu sağlamayan öğrencilere verilir ve başarı ortalamasına katılır.

• PROGRAM ÇIKTILARI:

PÇ1: Coğrafya alanı ve yakın disiplinlerdeki kavramlar, kuramlar, ilkeler ve olgular ile ilgili kapsamlı ve sistemli bilgi sahibidir.

PÇ2: Coğrafya bölümleri ve birbirleriyle ilişkileri, etkileşimleri, yönetimi, politikaları ve stratejileri konularında detaylı bilgi sahibidir.

PÇ3: Coğrafya alanına özgü araştırma yöntemleri hakkında ileri düzeyde bilgi sahibidir.

PÇ4: Coğrafya alanı ve yakın disiplinlerdeki bilgiler, kuramlar, modeller arasında ilişki kurarak bilgileri birleştirir ve araştırma yaparken geliştirir.

PÇ5: Coğrafya alanı ve yakın disiplinlerdeki bilimsel bilgileri, kuramları, yöntemleri, modelleri analiz ve sentez ederek eleştirel bir yaklaşımla değerlendirir.

PÇ6: Coğrafya alanı ile ilgili yasal mevzuatı analiz ederek öneriler geliştirir.

PÇ7: Coğrafya alanı ile ilgili karmaşık sorunları tespit eder, sistematik ve yaratıcı bir şekilde çözerek alternatif kararlar geliştirir.

PÇ8: Araştırma ve yenilik yapabilmek için farklı alanlardan bilgileri birleştirir, yeni bilgi ve işlemleri geliştirir ve sorunları çözer.

PÇ9: Yazılı ve sözlü etkili iletişim ve sunum becerileri gösterir. Etkin iletişim kurar ve grup çalışması yapar.

PÇ10: Alanının gerektirdiği bilgisayar yazılımları (Coğrafi Bilgi Sistemleri ve Uzaktan Algılama Programları) ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini ileri düzeyde kullanır.

PÇ11: Örgüt/Kurum, iş ve toplumsal etik değerlerine uygun davranmanın yanında, sosyal hakların evrenselliği, sosyal adalet, kalite ve kültürel değerler ile çevre koruma, iş sağlığı ve güvenliği konularında yeterli bilince sahiptir ve sektörün bu konularda çözüm üretmesine katkı sağlayacak çalışmalar yapar.

PÇ12: Temel hak ve hürriyetleri gözetir, insanlar ve kültürler arasındaki farklılıklara duyarlı olur, hoşgörü ve saygı gösterir.

PÇ13: En az bir yabancı dili akademik düzeyde kullanır.

PÇ14: Ulusal ve uluslararası kurumlarda görev aldığı alanla ilgili olarak sürekli kendini yeniler ve geliştirir.

PÇ15: Bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak alanıyla ilgili bir araştırmayı planlar, yürütür, değerlendirir ve rapor halinde sunar.

• ÜST DERECE PROGRAMLARINA GEÇİŞ

Doktora sonrası (Post-Doc) araştırma programlarına başvurabilirler

• İSTİHDAM OLANAKLARI

Coğrafya Doktora Programı mezunları, "Bilim Doktoru" unvanı alarak, alanlarında en üst düzeyde uzmanlaşmış bireyler olarak mezun olurlar. Bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorumlama ve yeni sentezlere ulaşma yeteneği kazanan mezunlarımız için temel istihdam alanları şunlardır:

Akademik Kariyer: Üniversitelerin Coğrafya ve ilgili bölümlerinde Öğretim Üyesi (Dr. Öğr. Üyesi, Doçent, Profesör) olarak görev alabilir, bilimsel projeler yürütebilir ve lisansüstü düzeyde eğitim verebilirler.

Kamu Kurumlarında Üst Düzey Uzmanlık: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, MTA, DSİ, AFAD, Meteoroloji Genel Müdürlüğü ve TÜİK gibi kurumlarda uzman, proje yürütücüsü ve üst düzey yönetici pozisyonlarında çalışabilirler.

Ar-Ge ve Danışmanlık: Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) ve Uzaktan Algılama teknolojilerini kullanan özel şirketlerde Ar-Ge yöneticisi olarak görev alabilir; bölgesel planlama, çevresel etki değerlendirmesi ve şehir planlama konularında danışmanlık yapabilirler.

Uluslararası Kuruluşlar: Birleşmiş Milletler (BM) gibi uluslararası örgütlerin çevre, kalkınma ve sürdürülebilirlik ile ilgili projelerinde araştırmacı olarak görev alabilirler.